

Emil K a r l s o n , Norra Kvinneby.

I 40-årsåldern, smålänning, genom gifte till Öland.
Har nu ett mindre lantbruk. Karlsson är av torparsläkt
Han är uppväxt i Ryssby socken, Småland. Har varit skogs-
arbetare i Norrland. En skicklig och framåtsträvande man.
Utmärkt såsom berättare. Har ett friskt och glädlynt
sätt. Ovanliga kroppskrafter och mycke energisk.

Ett par meddelanden av Karlssons hustru, Signe, har jag
låtitt följa under Karlssons egna meddelanden, för att ge
ett exempel på hur berättelserna kommer slag i slag, när
ett par personer är tilsammans. Det är n:r 4, 5, 6 o. 9
som meddelats av fru Signe Karlsson. Av denna meddelerska
finns på annat ställe flera meddelanden och utförligare
personupplysningar.

De va min farfar ute för skogssnippan. Han kom å skul- skogssnippan
le gå hem från ett ställe som hette Danesjö - kom från
knoget, å som han kom så fick han se den där - - som som en raphöna.
va som en raphöna eller nånting, som sprang framför
honom. Å han hade en käpp, som han slo me efter henne,
för han ble förbaskad, men de ble inte bättre ändå. Å
så gick han så han kom ut te vägen. Han skulle inte ha
gå vägen annars, utan han skulle ha tatt rätt åt över den
hagen, rätt igenom skogen, å han kom fram te en grind,
där ve Spökkullen. - Men sen gick han sej vilse på (Spökkullen)

Danesjö: i fastlandsdelen av Kalmar län.

nytt. Å hur han gick, så rann de han i sinnet, att
han kunde vända tröjan, å då fick han höra et så för-
bannat skratte; å ble klar å gick hem sen.

vid Spökkullen . - - - Hunder kunde komma å springa
ut över vägen. Far-min å farbror-min mötte en hund
där å så lyste de till där ibland.

- - - - -

Spökkullen: jfr. samme meddelare, skogssnipan.

spöke,
a/ hund
springer över
vägen.
möter.
b/ eldsken.

Frans Larsson var åt Ebbelunda en kväll, å tog rätt
över hagen (näml. då han skulle gå hem.) Å han gick
å han gick, å han gick å han vände, å han kom inte
fram, å han hade lite så där småsällskaper ibland.
Å hur han gick så visste han inte hur han gick. Sen
fram på morron kom han ^{å gick opp te handlarn/} te Brunneby, men han kände in-
te igen honom (Frans Lars kände inte igen handlarn)
på en lång stund.

förvillad,

med sällskap,

sanningsvitt-
ne.

Frans Larsson, lantbrukare i Frösslunda. Skulle gå
hem över Lill-Alvart (jfr. Signe Karlsson: överna-
turliga eldgnistor.)

Brunneby; ligger vid östra landsvägen. Frösslunda o.
Ebbelunda ute på Alvaret.

hjus

Min morfar h ade vatt  t Kvinneby   skulle s  till Fr sslunda,   som han kom  ver te Lill-Alvart, s  kom det en hoper eldgnistor  ver honom,   han ga sej te   stryka bort de, men de ble bara v rr   han ble f rvillad av de  cks .

 vernaturli-
ga eldgnistor,

vilse.

Kvinneby: Norra Kvinneby, Sten sa socken.

Lill-Alvart (*lil- lvort*), vid Fr sslunda i Sten sa socken, jfr. Em k Karlsson, Kvinneby: f rvillad.

Signe

De brukade allti skoja om det, att " gå inte över
Lill-Alvebt", sa vi - - -

Just!

1782

Ligue.

Johan Andersson i SkärTöv, han hade allti så han såg, å han hörde en gång, hur de körde å brakade å rumla å ramla, å hästa va så rädda. "Nu blir de väl nåt lik", tänkte han, å talte om de; å han ble så sjuk, så han kräktes, han ble så illa sjuk, så han kräktes så han höll på å kräkas ihjäl sej.

varsel.
en som kunde
förnimma varsel.

faran av att
berätta ett
varsel.

- - enk kväll farmor å ja gick vid en lind. Ja skulle följa me farmor hem, - å ja så den där stora svarta hunden, å ja stötte på farmor å ville tala om de då se. "Äsch, tyst du;" sa hon.

(Och sedan, när de kom hem- -)

- - "Kom hit," sa farmor. Ja va avklädd då,; då to hon en eldbrand å släppte mella skjorta å mej, å ställde en bunke nedanför. "Ta dej nu tre supar där (näml. i bunken, som eldbranden f.övr. hade fallit i)," sa hon te mej," men de ska va kvickt!" Å sön ja gjort de så kastade hon branden å vattnet opp i skorstenen, å sen vipps me bunken under munnen på mej, å ja fick opprensning me de samma, å ja ble så rysligt sjuk.

faran av att tala, när man ser något,

motkur.

1887, de va i oktober, så körde far å mor å mormor från Mönsterås marknad. De hade ett par åtora fina hästar från Stävle, å den ena va en stor klapphignåt. Emellerti, så när de kom på Ålems bro, då stod de precis en redig gränd över vägen. Fast att mor hon såg en likkista å mormor hon såg en stor reshäck. Hästarna satte alla fyra fötterna i vägen. "De må va va fan de vill," sa far, "så ska vi fram!" Me de så tog han piskan å slog te dom, å då reste sej hästarna bägge på bakbenen, å tog riktigt ett flöj över det där, å me de så ga de sej av i sken. De gick

otryggt,
förorsakar
skenfärd.

som bara hållskotta. Å de skenade sen hela vägen hem.

De va tre mil de - te Stävle.

Folket som bodde ve vägen de kom ut då de såg där de

kom. " Å, du mildans Gud, stävlehästarna e i sken. Å

du mildans Gud, stävlehästarna e i sken!" skrek de.

De gick så att ingen kunde tro att de skulle klara sej,

fast att de kom dock ändå me livet ur de där, fast

far sa att aldri hade han då åkt så förr.

Byggs

Brit-Stina, Petter Anderssons tjärng, hon bodde i ett nystan,
den stuvan, som e så gammal, hon lå inne å va va-
ken å lampan brann; å hon så att de va nåt som kom
å rullade på golvet, å de kom å rullade å rullade
fram å opp i sängen till henne, precis som ett nystan,
de va som om de ville kväva henne. ville kväva.

En gång i Oppeboda - - -

Ja skulle fodra ~~en~~ hästarna. Ja skulle köra åt Kalmar på morrom me ett lass äspe. De va vid klooskan.

4. Då kom ja i stallet, å just bortifrån tredje hästen från dörren räknar kom det där, som ett klot fullandes, stort som en liten kastrull; men ja ble lite skraj då.

Sen en natt kom ja hemm, å då plockade de så förälonnat där oppe i redskapskjulet, men ja knatade in å la mej.

spökerier,
på en gård.

som ett klot,
rullandes i
stallet.

plockade,
i ett redskap-
skjul.

Appelst. 2

Den drängkammaren ja hade - ja så aldri nåt, men den drängen, som va där före, å mor - såg - å min syster: en kar, som kommit ut från källaren, en stor, märk kar, som gått förbi fönstret, å sen kommit in å stått länge på golvet, å stått där länge, å när han hade stått där länge, då gick han ut, å gick senx samma väg runt fönstret å bort mot källaren igen.

Men sen varenda natt, så var de ett sånt sabla liv i en soffa där va, en som gick å dra ut i tre skift.

"Kalle, ja kan inte begripa va de e i soffan," sa ja en natt. Då gick vi opp å såg efter, å där va inte annat än en papperslapp å en knivslida.

"E de för fanken det här du e å letar efter, så ta de utanför," sa ja å så kastade ja ut de.

i drängkammaren

en kar visade
sej,

oväsen i en
soffa

Ett roligt experiment, som jag vann om, de var
1906. Jag hade vann hos en fjälla å skulle hem.
Ve Dannerum, där e en lind ve en smedja, å där
har en gubbe hängt sej, å många säger att de har
synts en del där. Som jag kom under linden, så sa
de bara rasp i cykeln, i bakhjulet, å de blev så t
tugnt, så jag - - -

Men sen rätt som de var så slapp jag de också å de
var liksom de skulle ha skjutit på i stället.

En annan var där också en gång som kom på samma vis,
å de gick lika dant för honom. " Ska ni åka, så åk
me nån annan, för mina ben de orkar inte längre," sa
han, : då slapp han de också.

påhäng,

(där en man hängt
sej,)

på c y k e l.

Alma, de va en flicka i Ryssby, å hon va född på en
särskild dag, Som hennes far sagt till henne, så
hon såg både ett å annat. De kunde hon se nästan jämt
men hon va aldri rädd själv.

Ryssby: i fastlandsdelen av Kalmar län.

en flicka, som
kunde se,
född särskild
dag.

- - - de va tidigt en morron vid tre-tin, han
satt å löste böxerna, å då kom de en so å snöff-
lade å snöflade - de va ingen, som kunde ha sin
so ~~er~~ där, för de va inne i skogen långt bort-
åt.- å rätt som de va så kom hon å skulle fram,
där han satt. Men Karl-Olsson, han ble snabb te
få böxerna i näven å iväg frammåt - -
De ble ett förskräckligt brak sen, me de samma
som gårdsgården brakade ner.

en so,
långt borta i
skogen,
tidigt på morron.